

Autismspektrumtillstånd

Autismspektrumtillstånd innebär kognitiva funktionsnedsättningar till följd av att vissa områden i hjärnan, i mer eller mindre uttalad grad, påverkats. Det kan handla om att vissa områden i hjärnan anlagts annorlunda eller att någon yttre faktor påverkat hjärnan, som t.ex. vissa infektioner under graviditet. Många gånger kan vi inte, trots medicinsk utredning, påvisa den exakta medicinska orsaken.

Man talar idag om autismspektrumtillstånd eftersom symtomen varierar i typ och svårighetsgrad. Man brukar i detta spektrum räkna in autism, autismliknande tillstånd och Aspergers syndrom. Terminologin förändras över tid i och med att kunskapen ökar.

Autismspektrumtillstånd definieras utifrån symtom och innebär; att barnet har betydande svårigheter med att fungera ömsesidigt - barnet har inte den inneboende kraften att söka gemenskap och att dela upplevelser. Dessutom föreligger problem med den kommunikativa utvecklingen – fördröjd eller avvikande språkutveckling är ofta det symtom som gör att barnet kommer till utredning. Det tredje området rör begränsningar i beteenden och intressen – t.ex. en ensidig fascination för vissa föremål.

För att komma fram till om ett barn har svårigheter inom autismspektrat behöver läkaren information om barnets utveckling och om barnets fungerande inom olika områden. Det är också viktigt att alltid ta ställning till barnets generella förståelseförmåga. För detta behövs psykologens utredning med särskilda tester. En del barn med autismspektrumtillstånd har samtidigt en utvecklingsstörning. Det kan också behövas andra bedömningar utifrån barnets symtom, t.ex. av sjukgymnast, arbetsterapeut eller logoped.

En medicinsk bedömning/utredning ingår också om ett barn har ett autismspektrumtillstånd. Det finns många olika medicinska orsaker och varje barn måste bedömas individuellt.

Projekt: uppföljning av små barn med autism som får tidiga insatser

Vid Autismcenter för små barn i Stockholm, ett länsövergripande habiliteringscenter, erbjuds olika stödinsatser till förskolebarn med autismspektrumtillstånd och till deras föräldrar. Insatserna syftar till att utveckla barnets kommunikation och sociala fungerande och kan vara av olika slag; alltifrån intensiva träningsprogram till specifik träning av vissa färdigheter. Centret anordnar också fortlöpande föräldrakurser om autism, "första steget".

Det pågående projektet innebär att föräldrar till barn som är högst 4.5 år när inskrivning sker på centret tillfrågas om de önskar att barnets utveckling följs upp efter att insatser givits under 2 år. Deltagande i projektet, som förstås är frivilligt, innebär att uppgifter om barnets aktuella utveckling och fungerande sammanställs i samband med att insatserna startar. I uppföljningen ingår kartläggning av barnets utveckling, t.ex. genom en förnyad psykologutredning. I projektgruppen ingår läkare, psykolog, logoped och en koordinator.